

Cròniques d'art

En la mort de Joan Llimona.—Un tribut, un record, una llàgrima davant del traspàs d'aquest honrat artista, d'aquest pulcre escriptor encès d'amor a la Creu i a l'Humanitat tota. El nostre artista com a home era l'antípoda d'aquell altre pintor de qui s'ha parlat tant, darrerament, en ocasió del centenari de la seva mort: J. L. David. El nostre home, el catalaníssim Joan Llimona, el nostre apòstol de la humilitat cristiana, traspüada en tota la seva vida i en tota la seva obra de pintor i de literat, ha baixat a la tomba tenebrosa com si diguéssim predicant la llum, l'eterna llum de Crist, ara igual que sempre.

Qui no recorda les seves donzelles habillades humilment en un recinte humil i dins un ambient que també podríem qualificar d'humil—tan tendra i dolça i quieta era l'atmòsfera que embolcallava els seus escenaris preferits i les seves figures preferides; —i qui no recorda els seus escrits harmònics, suaus, serens, diàfans, recolzats tots en una puresa ortodoxa i inflamats d'ardenta i abassegadora fel!

En Llimona pintà i digué coses exemplars. Potser l'obra d'en Llimona és de les més transcendents; sense ésser un geni del color, pintà coses de qualitat indiscutible; sense ésser genial, en els seus dibuixos i en els seus escrits feu coses eminentment serioses que resistiran les crítiques més hostils, sobretot, però, fou molt humà i molt conseqüent.

A un home, doncs, com en Llimona, que sapigué viure amb austeritat, predicar amb la ploma com un apòstol, i pintar sense ombra de picardía, bé li devem un tribut, un record, una llàgrima en el seu traspàs a la vida de la Llum i de la Benaventurança.

Amb tot el cor desitjo que això siguin aquestes ratlles i la dolor del meu cor.

Joan Rebull.—En ocasió de l'exposició d'Art Català a Madrid els diaris han parlat d'un escultor reusenc que fa alguns anys en Pere Cavallé ens presentava als qui formàvem part de la Junta seccional d'Art del nostre CENTRE, en Joan Rebull. Allí, en el saló de la Secció, modestament féu aquest jove la seva primera exhibició (guixos i fang) i allí obtingué els judicis més favorables de les persones de gust. Gairebé tothom convingué en què es tractava d'un xicot de vastes promeses i un dels més entusiastes fou en Conrad Felip, llavors president de la Secció. En Pere Cavallé, el dilecte amic, li donà la mà des de l'Ajuntament junt amb altres companys no menys estimats d'aquella minoria consistorial i obtingueren que el Municipi de Reus li concedís una modestíssima pensió per a anar a estudiar a Barcelona. Allí, també, el benemèrit Sr. Evarist Fàbregues li obrí la seva casa. Però l'anhel de lluita i de treball d'en Rebull aconseguí fer-se pas ben prompte i en exercicis brillants, en lluita contra tothom, guanyà la bossa de viatge del Círcol Artístic, de Barcelona, ço que li permeté visitar i treballar a París i a Londres, i sadollar-se en aquells museus d'art primitiu, clàssic, modern, de tota mena d'obres, en fi, per a donar amplitud i precisió al seu pensament que anava enfortint-se, influenciat diàriament per noves perspectives i sedent de noves recerques i concrecions novelles.

De regrés en Rebull, estava revestit ja d'una aureola de prestigi, sobre tot d'entre els artistes de la seva promoció.

Clar que, volguent dir quelcom de nou, sobre d'ell caigueren i potser encara cauran anatemes de savis oficials. Però en Rebull ha anat fent la seva via, evolucionant impertorbablement cap a concrecions escultòriques de gran caràcter arquitectònic que li han anat consolidant una bella anomenada.

En ocasió de la recent exposició d'art català a Madrid, l'*Heraldo de Madrid* del 19 del pròxim passat Gener deïa apropòsit de l'obra d'en Rebull, que «la seva escultura és forta, robusta i plena de caràcter, com les grans escultures antigues».

«Hi ha—afegia—en l'art de Rebull, com una precisa i ferma i ben construïda evocació en pedra de les velles civilitzacions gloriuses; però, al mateix temps, miracle de la tècnica i de la sabiduria; una afinació, una espiritualitat que afirma el seu modernisme. La puresa no destorba la gràcia i en la subtilitat arquitectònica troba expressió la sensibilitat de l'artista. Rebull és, tan com una realitat, l'esperança en un art que, sense abandó del clàssic, sigui renovació de l'etern».

Madrid no ens ha descobert en Rebull, certament, però crec que és bo d'escoltar l'opinió d'una altra terra quan es tracta de l'obra discutida però respectada d'un coterrani nostre.

I més encara, quan el CENTRE DE LECTURA prompte veurà algunes obres d'en Rebull si, com em prometé fa temps, porta, junt amb altres artistes de la seva promoció, una col·lecció per donar-nos a tastar un art de renovació que tant necessitem.

Escrit ço que precedeix, providencialment m'he trobat amb en Rebull a Reus. Li he dit que tenia el propòsit de comprometre'l públicament per la seva promesa d'afegir una exhibició col·lectiva d'art al CENTRE i m'ha refermat aquest propòsit.

Ara, doncs, la Secció d'Art del CENTRE, disposarà, d'acord amb ell, quan aquesta exposició podrà tenir lloc.

CÉSAR FERRATER